

WYROBY Z DREWNA	NORMA BRANŻOWA	BN-77
	Płyty pilśniowe Podział, nazwy i określenia	7122-11/01
		Zamiast BN-74/7122-11/01
		Grupa katalogowa 0924

1. PODZIAŁ

1.1. **Zasada podziału.** Płyty pilśniowe dzieli się według następujących kryteriów:

- gęstość,
- przeznaczenie,
- rodzaj powierzchni,
- stopień uszlachetnienia powierzchni,
- stopień mechanicznej obróbki powierzchni.

1.2. **Podział płyt pilśniowych** — według tablicy na str. 2.

2. NAZWY I OKREŚLENIA

2.1. Nazwy i określenia ogólne

(2.1.1) **płyta pilśniowa** — płyta wytworzona z włókien lignocelulozowych z dodatkiem lub bez dodatku środków chemicznych.

(2.1.2) **płaszczyzna** — jedna z dwóch przeciwległych szerokich powierzchni płyty.

(2.1.3) **prawa płaszczyna** — płaszczyna płyt miękkich (porowatych) z odciskiem filcu lub sita; gładka płaszczyna płyt twardych.

(2.1.4) **lewa płaszczyna** — płaszczyna płyt miękkich (porowatych) z odciskiem sita; płaszczyna płyt twardych z odciskiem siatki.

(2.1.5) **bok** — wąska, podłużna powierzchnia płyty.

(2.1.6) **krawędź** — linia przecięcia płaszczyny z bokiem oraz dwóch prostopadłych boków płyty.

(2.1.7) **długość** — wymiar płyty mierzony w kierunku ruchu wstęgi masy włóknistej na maszynie formującej.

(2.1.8) **szerokość** — wymiar płyty mierzony prostopadle do kierunku ruchu wstęgi masy włóknistej na maszynie formującej.

2.2. Nazwy i określenia wynikające z podziału

(2.2.1) **płyta pilśniowa miękka (porowata, P)** — płyta pilśniowa dwustronnie szorstka o gęstości poniżej 400 kg/m³.

(2.2.2) **płyta pilśniowa półtwarda (PT)** — płyta

pilśniowa jednostronnie lub dwustronnie gładka o gęstości od 400 kg/m³ do 800 kg/m³.

(2.2.3) **płyta pilśniowa twarda (T)** — płyta pilśniowa jednostronnie lub dwustronnie gładka o gęstości powyżej 800 kg/m³.

(2.2.4) **płyta pilśniowa bardzo twarda (BT)** — płyta pilśniowa jednostronnie lub dwustronnie gładka, nasycana przed obróbką termiczną olejami schnącymi o gęstości powyżej 900 kg/m³.

(2.2.5) **płyta pilśniowa ogólnego przeznaczenia (zwykła)** — płyta pilśniowa mająca szerokie zastosowanie.

(2.2.6) **płyta pilśniowa specjalnego przeznaczenia** — płyta pilśniowa z dodatkiem określonych środków chemicznych nadających jej specjalne właściwości.

(2.2.7) **płyta pilśniowa wodoodporna** — płyta pilśniowa o zwiększonej odporności na działanie wody i wilgotnego powietrza.

(2.2.8) **płyta pilśniowa grzyboodporna** — płyta pilśniowa o zwiększonej odporności na działanie grzybów rozkładających drewno.

(2.2.9) **płyta pilśniowa owadoodporna** — płyta pilśniowa o zwiększonej odporności na działanie owadów — szkodników drewna.

(2.2.10) **płyta pilśniowa trudno zapalna** — płyta pilśniowa o zwiększonej odporności na działanie ognia.

(2.2.11) **płyta pilśniowa bitumowana** — płyta pilśniowa miękka (P) z dodatkiem asfaltu drogowego.

(2.2.12) **płyta pilśniowa dwustronnie szorstka** — płyta pilśniowa formowana na mokro, której obie płaszczyny (prawa i lewa) mają odcisk sita lub filcu.

(2.2.13) **płyta pilśniowa jednostronnie gładka** — płyta pilśniowa formowana na mokro lub na sucho, której lewa płaszczyna ma odcisk siatki.

(2.2.14) **płyta pilśniowa dwustronnie gładka** — płyta pilśniowa formowana na mokro lub na sucho, której obie płaszczyny (prawa i lewa) są gładkie.

(2.2.15) **płyta pilśniowa z okładem powierzchniowym** — płyta pilśniowa, której prawą płaszcz-

Zgłoszona przez Instytut Technologii Drewna

Ustanowiona przez Dyrektora Instytutu Technologii Drewna dnia 24 maja 1977 r. jako norma obowiązująca w zakresie opracowywania dokumentacji technicznej od dnia 1 stycznia 1978 r.

(Dz. Norm. i Miar nr 14/1977 poz. 50)

znę pokryto warstwą specjalnej masy włóknistej, ściery lub masy celulozowej; warstwa okładowa może być barwiona lub niebarwiona.

(2.2.16) płyta pilśniowa gruntowana — płyta pilśniowa, której co najmniej jedną płaszczyznę pokryto farbą do gruntowania.

(2.2.17) płyta pilśniowa lakierowana — płyta pilśniowa półtwarda (PT) lub twarda (T), której co najmniej jedną płaszczyznę pokryto powłoką lakierną.

(2.2.18) płyta pilśniowa laminowana — płyta pilśniowa półtwarda (PT) lub twarda (T), której co najmniej jedną płaszczyznę pokryto powłoką laminową.

(2.2.19) płyta pilśniowa oklejana — płyta pilśniowa, której co najmniej jedną płaszczyznę oklejono papierem, folią syntetyczną, fornirem lub innym materiałem.

(2.2.20) płyta pilśniowa nie obrabiana — płyta pilśniowa, której żadna z płaszczyzn nie została poddana obróbce cięciem lub obróbce plastycznej.

(2.2.21) płyta pilśniowa szlifowana — płyta pilśniowa twarda (T) lub półtwarda (PT) o co najmniej jednej szlifowanej płaszczyźnie.

(2.2.22) płyta pilśniowa miękka (P) perforowana lub nacinana — płyta pilśniowa miękka (P) mająca na płaszczyźnie wycięcia w postaci cylindrycznej lub w postaci szczelin o określonych wymiarach, nie przechodzące przez całą grubość płyty.

(2.2.23) płyta pilśniowa twarda perforowana — płyta pilśniowa twarda (T) mająca na płaszczyźnie otwory przechodzące przez całą grubość płyty.

(2.2.24) płyta pilśniowa twarda nacinana — płyta pilśniowa twarda (T) mająca na płaszczyźnie nacięcia nie przechodzące przez całą grubość płyty.

(2.2.25) płyta pilśniowa wytłaczana — płyta pilśniowa, której powierzchnię uformowano przy użyciu matryc profilowanych.

2.3. Wady płyt

(2.3.1) brak odcisku siatki — miejsca bez odcisku siatki występujące na lewej płaszczyźnie płyty.

(2.3.2) barankowatość — przebarwienia na prawej płaszczyźnie płyty, tworzące charakterystyczny rysunek, będący odbiciem nierówności powierzchni wstęgi; rozróżnia się barankowatość o wyraźnym i niewyraźnym rysunku oraz o różnym stopniu intensywności.

(2.3.3) deformacja nacięcia — nieregularność kształtu naciętych rowków.

(2.3.4) dołki — wgłębienia o głębokości do 0,5 mm pokryte równomiernie materiałem lakiernym.

(2.3.5) falistość — drobne, równomiernie rozmieszczone różnice w połysku płyt lakierowanych wynikające z barankowatości podłoża.

(2.3.6) kratery — miseczkowate lub lejcowate wgłębienia w powłoce lakierną o średnicy do 5 mm, sięgające podłoża.

(2.3.7) łysiny — miejsca nie pokryte materiałem lakiernym lub nadrukiem, o średnicy powyżej 2 mm.

(2.3.8) naderwanie brzeżne papieru — odstawanie papieru lub ubytki papieru przy krawędzi płyty.

(2.3.9) odcienie — różnice w zabarwieniu części płaszczyzny płyty o nieregularnych i zanikających zarysach.

(2.3.10) odciski brzeżne — wgłębienia występujące wzdłuż krawędzi na prawej płaszczyźnie płyty.

(2.3.11) odklejenia papieru — odstawanie papieru od płaszczyzny płyty.

(2.3.12) odkrycie nacięcia — braki materiału lakiernego w rowkach naciętych na płaszczyźnie płyty.

(2.3.13) odpalenia węglowe — ślady zaprasowanych zwęglonych zanieczyszczeń na prawej płaszczyźnie płyty.

(2.3.14) odpryski — braki powłoki laminowej wzdłuż krawędzi płyty.

(2.3.15) plamy — miejsca na płaszczyznach płyty wyróżniające się barwą, o wyraźnych zarysach; wielkość plamy określa się średnią arytmetyczną największego i najmniejszego jej wymiaru (w mm).

(2.3.16) pomarszczenia — zniekształcenia powłoki lakierną w postaci zmarszczek i fałd, niezależnie od struktury płyty.

(2.3.17) rozwarstwienia — rozdzielanie się poszczególnych warstw płyty lub oddzielenie powłoki od podłoża, widoczne w postaci szczelin na bokach płyty.

(2.3.18) różnice w połysku — punkty, plamy i smugi o innym stopniu połysku na powłoce laminowej.

(2.3.19) rysy powierzchniowe — liniowe uszkodzenia płaszczyzny płyty zwykłej — występujące jako wklęsłości na obu płaszczyznach, spowodowane uszkodzeniem mechanicznym gotowej płyty (rysy mechaniczne) oraz występujące jako wklęsłości lub wypukłości spowodowane uszkodzeniem odzieży prasy (rysy technologiczne); gruntowanej, lakierowanej, oklejanej i laminowanej — nie sięgającej podłoża.

(2.3.20) rysy prześwietlające — liniowe uszkodzenia podkładu pokryte lakierem lecz widoczne w świetle odbitym.

(2.3.21) smugi i cienie — nieznaczne sfalowania, widoczne w świetle odbitym na płaszczyźnie, wynikające z włóknistej struktury płyty.

(2.3.22) spęcznienia brzeżne — zwiększenie grubości występujące wzdłuż krawędzi płyty.

(2.3.23) spękania — uszkodzenia powłoki sięgające do podłoża widoczne jako linie na płaszczyźnie płyty.

(2.3.24) uszkodzenia krawędzi i narożników — zgniecenie, zaokrąglenie, nadłamanie, odłamanie lub rozwarstwienie krawędzi lub narożników.

(2.3.25) uszkodzenia powłoki laminowej — dziury, wyrwy, nadłamania i deformacja płaszczyzn płyty laminowanej.

(2.3.26) wady nadruku — zniekształcenia wzoru nadruku, nierównomierność barwy lub częściowy brak rysunku.

(2.3.27) wady powierzchni rzazu — ząbkowatość, strzępiastość lub mechowatość powierzchni boków.

(2.3.28) **wichrowatość** — odkształcenie płyty występujące wtedy, gdy rzuty wszystkich krawędzi boków arkusza na płaszczyzny do niego prostopadłe są prostymi, natomiast naroża nie leżą w jednej płaszczyźnie.

(2.3.29) **wgłębienia, wypukłości i wgnioty** — miejscowe odkształcenia o nieostrych krawędziach na prawej lub lewej płaszczyźnie płyty.

(2.3.30) **wtrącenia obce** — obecność substancji obcych o zabarwieniu różnym barwie całej płyty, pokryte warstwą materiału lakierniczego, załamujące światło

- a) małe — o średnicy do 1 mm,
- b) duże — o średnicy powyżej 1 mm.

(2.3.31) **zacieki** — nieregularne zgrubienia powłoki lakierowej o wyraźnych zarysach.

(2.3.32) **zacieki w nacięciach** — zniekształcenia profilu nacięcia na skutek napelnienia go materiałem lakierniczym.

(2.3.33) **zanieczyszczenia** — obecność substancji obcych o barwie odmiennej od barwy całej płyty, pokryte warstwą materiału lakierniczego:

- a) drobne — o średnicy do 1 mm,
- b) grube — o średnicy powyżej 1 mm.

(2.3.34) **zmatowienia** — matowe lub szorstkie części powierzchni na prawej płaszczyźnie płyty twardej, gruntowanej, lakierowanej lub laminowanej.

(2.3.35) **zniekształcenia perforacji** — zgrubienia na obwodzie otworów i nieznaczne uszkodzenia ich krawędzi.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. **Instytucja opracowująca normę** — Instytut Technologii Drewna, Poznań.

2. **Istotne zmiany w stosunku do PN-74/D-02002 i BN-74/7122-11/01**

- a) połączono dwie normy w jedną normę arkuszową,
- b) wprowadzono nowe nazwy i uściślono określenia,
- c) wprowadzono do normy tabelę podziału płyt.

Dotychczas obowiązująca PN-74/D-02002 zostaje unieważniona z dniem 1 stycznia 1978 r.

3. **Normy zagraniczne i zalecenia międzynarodowe**
Anglia BS 1142:1969 Fibre building boards

Francja PN B 51-100 (1961) Essais des panneaux de fibres de bois. Definitions-classification

ISO/R 818-1968 Fibre Building Boards. Definition-classification

4. **Autor projektu normy** — dr inż. Halina Szymankiewicz, Instytut Technologii Drewna, Poznań.

5. **Wydanie 4** — stan aktualny: kwiecień 1986 — wprowadzono zmiany:

- zmiana 1 — Biuletyn PKNMiJ nr 5/1981,
- zmiana 2 — Biuletyn PKNMiJ nr 4/1986.